

PAŃSTWOWA INSPEKCJA SANITARNA

**LUBUSKI PAŃSTWOWY WOJEWÓDZKI
INSPEKTOR SANITARNY
W GORZOWIE WIELKOPOLSKIM**

**OCENA STANU SANITARNEGO
OBIEKTÓW NADZOROWANYCH PRZEZ
LUBUSKIEGO PAŃSTWOWEGO WOJEWÓDZKIEGO
INSPEKTORA SANITARNEGO W GORZOWIE WIELKOPOLSKIM
NA TERENIE MIASTA NA PRAWACH POWIATU
GORZÓW WIELKOPOLSKI
ZA 2016 ROK**

Gorzów Wielkopolski

marzec 2017 rok

Spis treści

I. Nadzorowane obiekty.....	3
II. Placówki nauczania i wychowania.	5
1. Warunki sanitarne w szkołach i innych placówkach oświatowo- wychowawczych.	5
2. Stan sanitarny obiektów żywieniowych.....	20
III. Domy pomocy społecznej.	21
IV. Inne obiekty.....	23
Podsumowanie.....	23

I. Nadzorowane obiekty.

Lubuski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny w Gorzowie Wlkp. zgodnie z art. 12 ust. 1a, pkt 1 ustawy o Państwowej Inspekcji Sanitarnej z dnia 14 marca 1985r. (jedn. tekst Dz. U. z 2015r. poz. 1412 z późn. zm.) sprawuje nadzór nad podmiotami, dla których powiat jest organem założycielskim lub organem prowadzącym, lub w których powiat jest podmiotem dominującym. Na terenie miasta Gorzów Wlkp. nadzorem sanitarnym objęte są:

Lp.	Nazwa podmiotu	Adres
1.	Dom Pomocy Społecznej Nr 1	ul. Podmiejska-Boczna 10 66 – 400 Gorzów Wlkp.
2.	Dom Pomocy Społecznej Nr 2 z filią „Dom w Połowie Drogi”	ul. Walczaka 42 66 – 400 Gorzów Wlkp.
3.	Ośrodek Interwencji Kryzysowej	ul. Okrzei 39 66 – 400 Gorzów Wlkp.
4.	Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie	ul. Okrzei 39 66 – 400 Gorzów Wlkp.
5.	Zespół Szkół Ekonomicznych	ul. 30 Stycznia 29 66 – 400 Gorzów Wlkp.
	Internat Zespołu Szkół Ekonomicznych	ul. Dąbrowskiego 33 66 – 400 Gorzów Wlkp.
6.	Zespół Szkół Ogrodniczych	ul. Poznańska 23 66 – 400 Gorzów Wlkp.
	Internat Zespołu Szkół Ogrodniczych	ul. Poznańska 23 66 – 400 Gorzów Wlkp.
7.	Zespół Szkół Nr 12	ul. Śląska 20 66 – 400 Gorzów Wlkp.
8.	Zespół Szkół Budowlanych i Samochodowych	ul. Okrzei 42 66 – 400 Gorzów Wlkp.
	Internat Zespołu Szkół Budowlanych i Samochodowych	ul. Okrzei 42 66 – 400 Gorzów Wlkp.
	Warsztaty Szkolne Zespołu Szkół Budowlanych i Samochodowych	ul. Okrzei 42 66 – 400 Gorzów Wlkp.
9.	Zespół Szkół Gastronomicznych	ul. Okólna 35 66 – 400 Gorzów Wlkp.
10.	Zespół Szkół Mechanicznych	ul. Dąbrowskiego 32 66 – 400 Gorzów Wlkp.
11.	Zespół Szkół Odzieżowych	ul. Śląska 64c 66 – 400 Gorzów Wlkp.
12.	Zespół Szkół Technicznych i Ogólnokształcących	ul. Czereśniowa 4e 66 – 400 Gorzów Wlkp.
	Internat Zespołu Szkół Technicznych i Ogólnokształcących	ul. Czereśniowa 4i 66 – 400 Gorzów Wlkp.
13.	Zespół Szkół Mistrzostwa Sportowego	ul. Stanisławskiego 2 66 – 400 Gorzów Wlkp.

14.	Zespół Szkół Elektrycznych	ul. Dąbrowskiego 33 66 – 400 Gorzów Wlkp.
	Warsztaty Zespołu Szkół Elektrycznych	ul. Grobla 9 66 – 400 Gorzów Wlkp.
15.	Zespół Szkół Ogólnokształcących Nr 1	ul. Puszkina 31 66 – 400 Gorzów Wlkp.
16.	Zespół Szkół Ogólnokształcących Nr 2	ul. Przemysłowa 22 66 – 400 Gorzów Wlkp.
	Internat Zespołu Szkół Ogólnokształcących Nr 2	ul. Woskowa 3 66 – 400 Gorzów Wlkp.
17.	Zespół Szkół Ogólnokształcących Nr 16	ul. Dunikowskiego 5 66 – 400 Gorzów Wlkp.
	Szkoła Podstawowa Nr 16	ul. Dunikowskiego 5 66 – 400 Gorzów Wlkp.
	Gimnazjum Nr 16	ul. Dunikowskiego 5 66 – 400 Gorzów Wlkp.
18.	Zespół Szkół Ogólnokształcących Nr 3	ul. Warszawska 18 66 – 400 Gorzów Wlkp.
	Szkoła Podstawowa Nr 17	ul. Warszawska 19 66 – 400 Gorzów Wlkp.
	Gimnazjum	ul. Warszawska 18 66 – 400 Gorzów Wlkp.
19.	Liceum Plastyczne	ul. Bema 1 66 – 400 Gorzów Wlkp.
20.	IV Liceum Ogólnokształcące	ul. Kos. Gdyńskich 8 66 – 400 Gorzów Wlkp.
21.	Zespół Szkół Specjalnych Nr 14	ul. Mościckiego 3 66 – 400 Gorzów Wlkp.
22.	Szkoła Muzyczna I stopnia	ul. Teatralna 8 66 – 400 Gorzów Wlkp.
23.	Szkoła Muzyczna I i II stopnia	ul. Chrobrego 3 66 – 400 Gorzów Wlkp.
24.	Zespół Kształcenia Specjalnego Nr 1	ul. Dunikowskiego 5 66 – 400 Gorzów Wlkp.
25.	Międzyszkolny Ośrodek Sportowy	ul. Fabryczna 177 66 – 400 Gorzów Wlkp.
26.	Centrum Kształcenia Zawodowego	ul. Pomorska 67 66 – 400 Gorzów Wlkp.
27.	Młodzieżowy Dom Kultury	ul. Teatralna 8 66 – 400 Gorzów Wlkp.
28.	Placówka Wsparcia Dziennego	ul. Puszkina 1 66 – 400 Gorzów Wlkp.
29.	Placówka Opiekuńczo - Wychowawcza Nr 1	ul. Puszkina 2 66 – 400 Gorzów Wlkp.
30.	Placówka Opiekuńczo - Wychowawcza Nr 2	ul. Kazimierza Wielkiego 42a 66 – 400 Gorzów Wlkp.
31.	Placówka Opiekuńczo - Wychowawcza Nr 3	ul. Kazimierza Wielkiego 42b 66 – 400 Gorzów Wlkp.
32.	Pogotowie Opiekuńcze	ul. Spokojna 57

		66 – 400 Gorzów Wlkp.
33.	Ośrodek Wsparcia Rodziny	ul. Kazimierza Wielkiego 42 66 – 400 Gorzów Wlkp.
34.	Zespół Poradni Psychologiczno-Pedagogicznych	ul. Czereśniowa 4 66 – 400 Gorzów Wlkp.

II. Placówki nauczania i wychowania.

1. Warunki sanitarne w szkołach i innych placówkach oświatowo-wychowawczych.

W 2016 roku przeprowadzono 32 kontrole sanitarne w placówkach nauczania i wychowania (Zespół Szkół Ogólnokształcących Nr 1, Zespół Szkół Ogólnokształcących Nr 2 z Internatem, Zespół Szkół Ogólnokształcących Nr 3, Zespół Szkół Technicznych i Ogólnokształcących z Internatem, Zespół Szkół Ekonomicznych z Internatem, Zespół Szkół Elektrycznych z Warsztatami Szkolnymi, Zespół Szkół Budowlanych i Samochodowych z Warsztatami Szkolnymi i Internatem, Zespół Szkół Mechanicznych, Zespół Szkół Ogólnokształcących Nr 16, Zespół Szkół Gastronomicznych, Liceum Plastyczne, Zespół Kształcenia Specjalnego Nr 1, Placówki Opiekuńczo-Wychowawcze Nr 1, 2 i 3, Pogotowie Opiekuńcze, Internat Zespołu Szkół Ogrodniczych).

Przedmiotem kontroli była ocena stanu sanitarnego placówek pod względem posiadanej infrastruktury, bieżącej czystości i porządku, warunków do utrzymania higieny osobistej uczniów, dostępności do profilaktycznej opieki zdrowotnej oraz ocena warunków pobytu dzieci i młodzieży w tych placówkach (ergonomia stanowiska pracy ucznia, możliwość pozostawienia części podręczników i przyborów szkolnych, higiena pracy umysłowej).

Szkoły.

- **Zespół Szkół Mistrzostwa Sportowego, ul. Stanisławskiego 2, 66 – 400 Gorzów Wlkp.**

W 2016 roku przeprowadzono kontrolę sprawdzającą wykonanie obowiązków nałożonych decyzją LPWIS. Stwierdzono, iż doprowadzono do właściwego stanu sanitarno-higienicznego ściany w korytarzach komunikacyjnych na parterze, I i II piętrze oraz w klatkach schodowych pomiędzy parterem i I piętrzem. W odniesieniu do obowiązku dotyczącego doprowadzenia do należytego stanu sanitarno-higienicznego ścian w salach dydaktycznych nr 111, 212, 210 i 303, na wniosek strony LPWIS w Gorzowie Wlkp. zmienił termin jego realizacji do dnia 31 sierpnia 2017 roku.

- **Zespół Kształcenia Specjalnego Nr 1, ul. Dunikowskiego 5, 66 – 400 Gorzów Wlkp.**

W 2015 roku placówka została przeniesiona z budynku przy ul. Walczaka 1 do obiektu należącego do Zespołu Szkół Ogólnokształcących Nr 16 przy ul. Dunikowskiego 5,

co zdecydowanie polepszyło warunki bytowania i nauki. Budynek, w którym mieści się szkoła dostosowany jest do potrzeb osób niepełnosprawnych, posiada podjazd, windę oraz odpowiednio przystosowane pomieszczenia sanitarne. Bieżąca czystość i porządek w dniu kontroli nie budziły zastrzeżeń. Pomieszczenia sanitarne i ich wyposażenie znajdowały się w dobrym stanie technicznym. Uczniowie mieli zapewnione środki higieny osobistej oraz dostęp do bieżącej ciepłej i zimnej wody. Meble i wyposażenie sal dydaktycznych znajdowało się w dobrym stanie technicznym. Uczniowie mają do dyspozycji szafki szkolne, gdzie mogą pozostawiać podręczniki i przybory szkolne. Placówka dysponuje salą rehabilitacyjno-gimnastyczną do zajęć ruchowych. Sprzęt sportowy posiadał odpowiednie atesty i certyfikaty.

Opieka zdrowotna zapewniona była przez pielęgniarkę (10 godzin tygodniowo) w gabinecie na terenie szkoły.

▪ **Liceum Plastyczne, ul. Bema 1, 66 – 400 Gorzów Wlkp.**

Bieżąca czystość i porządek pomieszczeń oraz otoczenia placówki w dniu kontroli nie budziły zastrzeżeń. W pomieszczeniach sanitarnych zapewniono młodzieży właściwe warunki do utrzymania higieny osobistej, w tym dostęp do bieżącej ciepłej i zimnej wody oraz środków higienicznych. Meble edukacyjne i pozostałe wyposażenie pracowni było w dobrym stanie technicznym - 70% stolików i krzeseł posiadało certyfikaty potwierdzające zgodność z wymaganiami. Uczniom zapewniono możliwość pozostawienia części podręczników i przyborów szkolnych w indywidualnych szafkach. Ze względu na brak odpowiedniej infrastruktury sportowej na terenie szkoły, zajęcia wychowania fizycznego odbywają się w sali gimnastycznej należącej do Zespołu Szkół Gastronomicznych. W szkole nie ma gabinetu profilaktycznej opieki zdrowotnej. Pielęgniarka sprawująca opiekę nad uczniami jest do ich dyspozycji raz w tygodniu.

Podczas kontroli stwierdzono pęknięcia i łuszczącą się farbę na powierzchni sufitu w pracowni malarskiej. W związku z powyższym wydano decyzję administracyjną zobowiązującą do usunięcia nieprawidłowości. Dyrektor szkoły pismem z dnia 01 września 2016r. poinformował, iż obowiązek zawarty w decyzji został wykonany.

▪ **Zespół Szkół Budowlanych i Samochodowych, ul. Okrzei 42, 66 – 400 Gorzów Wlkp.**

Bieżąca czystość i porządek nie budziły zastrzeżeń. Wyposażenie pomieszczeń sanitarnych znajdowało się w dobrym stanie technicznym, uczniowie mieli zapewnioną ciepłą i zimną wodę oraz środki higieny osobistej. Wyposażenie, sprzęt i meble edukacyjne były w dobrym stanie technicznym, 50% mebli posiadało certyfikaty poświadczające spełnienie wymogów bezpieczeństwa. W pomieszczeniach szkoły zapewnia się uczniom możliwość pozostawienia części podręczników i przyborów szkolnych.

Szkoła dysponuje salą gimnastyczną z zapleczem sanitarnym oraz kompleksem mini lekkoatletycznym. Sprzęt sportowy wykorzystywany podczas zajęć posiada odpowiednie

atesty i certyfikaty gwarantujące bezpieczeństwo uczniów (100%).

Szkoła posiada gabinet profilaktyki zdrowotnej i pomocy przedlekarskiej. Opieka zapewniona była przez pielęgniarkę 25 godzin tygodniowo.

Podczas kontroli sanitarnej stwierdzono ubytki tynku i farby na suficie w sali lekcyjnej nr 38, zacieki na ścianie w sali lekcyjnej nr 61, a także zacieki, ubytki tynku i farby na suficie w korytarzu komunikacyjnym w łączniku prawym oraz w sali gimnastycznej. Kontrola wykazała również zacieki i zawilgocenie na suficie w pomieszczeniu sanitarnym dla dziewcząt na parterze oraz ubytek w ścianie przy drzwiach wejściowych do sali lekcyjnej nr 54. W związku z powyższym LPWIS w Gorzowie Wlkp. wydał decyzję merytoryczną zobowiązującą stronę do usunięcia ww. nieprawidłowości oraz decyzję obciążającą kosztami kontroli.

W obiekcie przeprowadzono również kontrolę w zakresie oceny warunków zdrowotnych środowiska pracy oraz oceny realizacji wymogów w zakresie stosowania niebezpiecznych substancji chemicznych i ich mieszanin. Nie stwierdzono nieprawidłowości. Wydano zalecenia dotyczące:

- uzupełnienia oceny ryzyka zawodowego na stanowiskach sprzątaczk, nauczyciela zawodu oraz nauczyciela chemii o informacje w zakresie narażenia na szkodliwe czynniki biologiczne i czynniki chemiczne,
- utylizacji nieużywanych odczynników chemicznych w pracowni chemicznej,
- dostarczenia sprzątaczkom środków ochrony indywidualnej,
- udostępnienia pracownikom stosującym niebezpieczne substancje chemiczne i ich mieszaniny instrukcji ich stosowania i magazynowania oraz kart charakterystyki.

▪ **Zespół Szkół Ekonomicznych, ul. 30 Stycznia 29, 66 – 400 Gorzów Wlkp.**

Stan sanitarno-techniczny placówki określono jako dobry. W dniu kontroli zachowana była bieżąca czystość i porządek. Pomieszczenia sanitarne i ich wyposażenie było w dobrym stanie technicznym. Uczniowie mieli zapewniony dostęp do bieżącej ciepłej i zimnej wody oraz środki higieny osobistej. Wyposażenie sal lekcyjnych znajdowało się w dobrym stanie technicznym, 60% mebli edukacyjnych (ławki i krzesła) posiadało odpowiednie certyfikaty. Szkoła zapewnia uczniom miejsce przeznaczone do przechowywania podręczników i przyborów szkolnych.

Szkoła dysponuje pełnowymiarową salą gimnastyczną, salą rekreacyjną oraz siłownią z zapleczem sanitarnym. Sprzęt sportowy wykorzystywany podczas zajęć wychowania fizycznego posiadał odpowiednie atesty i certyfikaty w 80 %.

Placówka posiada gabinet profilaktyki zdrowotnej i pomocy przedlekarskiej. Opieka zapewniona była przez pielęgniarkę 25 godzin tygodniowo.

▪ **Zespół Szkół Elektrycznych, ul. Dąbrowskiego 33, 66 – 400 Gorzów Wlkp.**

Bieżąca czystość i porządek w dniu kontroli nie budziły zastrzeżeń. We wszystkich

pomieszczeniach sanitarnych zapewniono dostęp do środków higieny osobistej oraz bieżącej ciepłej i zimnej wody. Wyposażenie sal lekcyjnych było w dobrym stanie technicznym. Odpowiednie certyfikaty poświadczające spełnienie wymogów bezpieczeństwa posiadało 90% mebli szkolnych. Uczniowie mieli możliwość pozostawiania części podręczników i przyborów szkolnych w przeznaczonych do tego celu szafkach.

Zaplecze sportowe stanowi niepełnowymiarowa sala gimnastyczna i siłownia, 100% sprzętu sportowego posiadało odpowiednie certyfikaty. Dodatkowo szkoła korzysta z boiska do piłki nożnej, należącego do Zespołu Szkół Mechanicznych.

Opieka zdrowotna zapewniona była przez pielęgniarkę 25 godzin tygodniowo.

Podczas kontroli stwierdzono zawilgocenia, zacieki, ubytki tynku i farby na powierzchni ścian w klatce schodowej, korytarzu komunikacyjnym w części piwnicznej oraz siłowni. LPWIS w Gorzowie Wlkp. wydał decyzję administracyjną zobowiązującą do usunięcia nieprawidłowości oraz decyzję obciążającą kosztami kontroli.

W placówce została przeprowadzona także kontrola w zakresie oceny warunków zdrowotnych środowiska pracy oraz oceny realizacji wymogów w zakresie stosowania niebezpiecznych substancji chemicznych i ich mieszanin. Nie stwierdzono nieprawidłowości.

▪ **Zespół Szkół Mechanicznych, ul. Dąbrowskiego 32, 66 – 400 Gorzów Wlkp.**

Bieżąca czystość i porządek pomieszczeń nie budziły zastrzeżeń. Pomieszczenia sanitarne i ich wyposażenie były w dobrym stanie technicznym. Zapewniono uczniom dostęp do środków higieny osobistej oraz bieżącej ciepłej i zimnej wody. Meble i wyposażenie w salach dydaktycznych znajdowało się w dobrym stanie technicznym, 50% mebli posiadało certyfikaty poświadczające spełnienie wymogów bezpieczeństwa. W pomieszczeniach szkoły zapewniono uczniom możliwość pozostawienia części podręczników i przyborów szkolnych.

Szkoła posiada salę gimnastyczną z zapleczem sanitarnym oraz boisko do piłki nożnej. Wyposażenie i sprzęt sportowy było w dobrym stanie technicznym.

Opieka zdrowotna zapewniona była przez pielęgniarkę w gabinecie na terenie szkoły (16,5 godziny tygodniowo).

▪ **Zespół Szkół Nr 12, ul. Śląska 20, 66 – 400 Gorzów Wlkp.**

W 2016 roku w placówce przeprowadzono trzy kontrole sanitarne:

- sprawdzającą wykonanie obowiązku określonego decyzją LPWIS w Gorzowie Wlkp. – kontrola potwierdziła wykonanie obowiązku: zapewnienia stałego dostępu do bieżącej ciepłej wody przy trzech z czterech umywalek znajdujących się w dwóch pomieszczeniach sanitarnych dla chłopców oraz w dwóch pomieszczeniach sanitarnych dla dziewcząt zlokalizowanych na I i II piętrze budynku przy ul. Śląskiej 20;
- tematyczną w zakresie przygotowania budynków szkoły do nowego roku szkolnego – w ramach przygotowania placówki do rozpoczęcia nowego roku szkolnego przeprowadzono prace porządkowe i konserwatorskie pomieszczeń i ich wyposażenia

oraz otoczenia wokół szkoły. W dniu kontroli bieżąca czystość i porządek nie budziły zastrzeżeń;

- kontrolę w zakresie oceny warunków zdrowotnych środowiska pracy oraz oceny realizacji wymogów w zakresie stosowania niebezpiecznych substancji chemicznych i ich mieszanin. Nie stwierdzono nieprawidłowości. Wydano zalecenie dotyczące aktualizacji i uzupełnienia oceny ryzyka zawodowego na stanowiskach nauczyciela chemii, sprzątaczkę oraz konserwatora/woźnego/pracownika gospodarczego o informacje dotyczące narażenia na szkodliwe czynniki biologiczne i czynniki chemiczne.

▪ **IV Liceum Ogólnokształcące, ul. Kosynierów Gdyńskich 8, 66 – 400 Gorzów Wlkp.**

W 2016r. dyrektor placówki poinformowała o wykonaniu obowiązku dotyczącego wyposażenia poręczy przy balustradach schodów w zabezpieczenia uniemożliwiające uczniom zsuwanie się po nich. Natomiast na wniosek strony, LPWIS w Gorzowie Wlkp. przedłużył termin realizacji pozostałych obowiązków, tj.:

- doprowadzenia do należytego stanu sanitarno-higienicznego i technicznego powierzchni ścian i sufitów w salach dydaktycznych nr 126, 302, 305, 306, 307, 308,
- doprowadzenia do należytego stanu sanitarno-higienicznego i technicznego ścian i sufitów w korytarzu komunikacyjnym na I piętrze oraz klatce schodowej między II i III piętrem, do dnia 31 sierpnia 2017r.

W 2016r. została przeprowadzona w szkole kontrola w zakresie oceny warunków zdrowotnych środowiska pracy oraz oceny realizacji wymogów w zakresie stosowania niebezpiecznych substancji chemicznych i ich mieszanin. W wyniku kontroli stwierdzono uchybienia m.in.:

- brak wentylacji w toalecie dla personelu,
- niedostateczną liczbę umywalk z dostępem do ciepłej i zimnej wody w toalecie dla personelu,
- brak wentylacji w pomieszczeniu pracy konserwatora,
- brak odpowiednich warunków do przechowywania odzieży własnej i roboczej personelu sprzątającego.

LPWIS w Gorzowie Wlkp. wydał decyzję nakazującą usunięcie powyższych nieprawidłowości. W wyniku kontroli wydano również zalecenia pokontrolne dotyczące:

- przeszkolenia kilku pracowników szkoły w zakresie udzielania I pomocy przedlekarskiej,
- skierowania na ponowne okresowe badania lekarskie nauczyciela chemii z uwzględnieniem narażenia na niebezpieczne substancje chemiczne (w tym o działaniu rakotwórczym),
- przesłania do LPWIS w Gorzowie Wlkp. informacji za rok 2016 o substancjach chemicznych, ich mieszaninach, czynnikach lub procesach technologicznych o działaniu rakotwórczym lub mutagennym (w związku ze stosowaniem tych substancji w pracowniach chemicznych).

Na wniosek strony LPWIS w Gorzowie Wlkp. zmieni termin wykonania obowiązków dotyczących: zapewnienia wentylacji w toalecie dla personelu i pomieszczeniu pracy konserwatora, a także zapewnienia dostępu do ciepłej i zimnej wody w umywalkach w toalecie dla personelu do dnia 31 grudnia 2017r.

▪ **Zespół Szkół Gastronomicznych, ul. Okólna 35, 66 – 400 Gorzów Wlkp.**

Placówka utrzymana była w czystości i porządku, stan sanitarno-higieniczny i techniczny nie budził zastrzeżeń. W pomieszczeniach sanitarnych zapewniono młodzieży właściwe warunki do utrzymania higieny osobistej, w tym dostęp do bieżącej ciepłej i zimnej wody oraz środków higienicznych. Wyposażenie sal lekcyjnych i pracowni było w dobrym stanie technicznym, 80% mebli szkolnych posiadało certyfikaty poświadczające wymogi bezpieczeństwa. W szkole zapewniono uczniom możliwość pozostawiania części podręczników i przyborów szkolnych w przystosowanych do tego celu szafkach. Praktyczna nauka zawodu odbywa się w pracowniach technologii i pracowni obsługi konsumenta. W pracowniach w widocznych i łatwo dostępnych miejscach znajdowały się stosowne regulaminy i instrukcje.

W ramach zajęć wychowania fizycznego uczniowie korzystają z pełnowymiarowej sali gimnastycznej i siłowni wraz z zapleczem sanitarnym oraz 2 boisk.

Opieka zdrowotna zapewniona była codziennie przez pielęgniarkę w gabinecie na terenie szkoły (15,5 godziny tygodniowo).

W placówce przeprowadzono także kontrolę w zakresie oceny warunków zdrowotnych środowiska pracy oraz oceny realizacji wymogów w zakresie stosowania niebezpiecznych substancji chemicznych i ich mieszanin. Nie stwierdzono nieprawidłowości. Wydano zalecenie dotyczące analizy i aktualizacji ocen ryzyka zawodowego w zakresie narażenia na szkodliwe czynniki biologiczne i czynniki chemiczne.

▪ **Zespół Szkół Technicznych i Ogólnokształcących, ul. Czereśniowa 4e, 66 – 400 Gorzów Wlkp.**

Bieżąca czystość i porządek w dniu kontroli nie budziły zastrzeżeń. Pomieszczenia sanitarne i ich wyposażenie znajdowało się w dobrym stanie technicznym, uczniom zapewniono dostęp do bieżącej ciepłej i zimnej wody oraz środków higieny osobistej. Wyposażenie, sprzęt i meble edukacyjne były w dobrym stanie technicznym, 50% mebli posiadało stosowne certyfikaty. Uczniom zapewniono możliwość pozostawienia części podręczników i przyborów szkolnych w przystosowanych do tego celu szafkach.

Z uwagi na trwający sezon grzewczy w trakcie kontroli wykonano pomiary temperatury w 33 salach dydaktycznych, temperatura pomieszczeń była prawidłowo i wynosiła powyżej 18°C.

Placówka dysponuje salą gimnastyczną, halą sportową wraz z szatniami i zapleczem sanitarnym oraz trzema boiskami i kortem tenisowym, 80% sprzętu sportowego w posiadało

odpowiednie atesty i certyfikaty.

Opieka zdrowotna zapewniona była przez pielęgniarkę w gabinecie na terenie szkoły (28,5 godziny tygodniowo).

Przeprowadzona kontrola wykazała nieprawidłowości w zakresie stanu sanitarno-higienicznego pomieszczeń placówki oraz ciągów komunikacyjnych. Stwierdzono następujące nieprawidłowości:

- zły stan podłogi w bibliotece oraz w pracowniach nr 22 i 115,
- niewłaściwy stan sanitarno-higieniczny sufitów w pracowniach nr 17, 18, 113 i 115 oraz ścian w korytarzu komunikacyjnym na I piętrze w części laboratoryjnej (zacieki)
- niewłaściwy stan sanitarno-higieniczny sufitu w sali gimnastycznej (zacieki, ubytki tynku i farby).

W związku ze stwierdzonymi uchybieniami LPWIS w Gorzowie Wlkp. wydał decyzję administracyjną zobowiązującą do usunięcia nieprawidłowości oraz decyzję obciążającą kosztami kontroli.

▪ **Zespół Szkół Ogólnokształcących Nr 1, ul. Puszkina 31, 66 – 400 Gorzów Wlkp.**

Bieżąca czystość i porządek w dniu kontroli nie budziły zastrzeżeń. We wszystkich pomieszczeniach sanitarnych zapewniono dostęp do środków higieny osobistej oraz bieżącej ciepłej i zimnej wody. Meble i wyposażenie sal lekcyjnych znajdowały się w dobrym stanie technicznym, tylko 40% mebli posiadało certyfikaty poświadczające spełnienie wymogów bezpieczeństwa. W szkole zapewniono uczniom miejsce na pozostawienie części podręczników i przyborów szkolnych w specjalnie zakupionych do tego celu szafkach.

Zaplecze sportowe stanowi pełnowymiarowa sala gimnastyczna z zapleczem sanitarnym, sala rekreacyjna oraz kompleks boisk sportowych z bieżnią.

Podczas kontroli dokonano oceny placówki pod kątem przygotowania obiektów szkoły do rozpoczęcia nowego roku szkolnego. W okresie wakacyjnym realizowano prace remontowe, w ramach których w korytarzu komunikacyjnym na II piętrze oraz w klatkach schodowych pomiędzy II i III piętrem pomalowano ściany i sufit oraz położono płytki ceramiczne, a także pomalowano sufit w sali gimnastycznej. Prowadzone były również prace konserwatorsko-porządkowe.

Opieka zdrowotna zapewniona była przez pielęgniarkę w gabinecie na terenie szkoły (20 godzin tygodniowo).

W szkole do wykonania pozostają obowiązki dotyczące: doprowadzenia do należytego stanu sanitarno-higienicznego i technicznego powierzchni ścian w korytarzu komunikacyjnym na III piętrze oraz w małej sali gimnastycznej. Na wniosek Dyrektora placówki LPWIS w Gorzowie Wlkp. ustalił nowy termin wykonania tych obowiązków do dnia 31 grudnia 2017r.

W 2016r. w obiekcie przeprowadzono także kontrolę sprawdzającą wykonanie obowiązków z decyzji LPWIS w Gorzowie Wlkp. w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy,

która potwierdziła wykonanie obowiązków. Podczas kontroli wydano zalecenie pokontrolne aby ponownie przeanalizować i uzupełnić ocenę ryzyka zawodowego w zakresie narażenia na szkodliwe czynniki biologiczne i chemiczne.

▪ **Zespół Szkół Ogólnokształcących Nr 16, ul. Dunikowskiego 5, 66 – 400 Gorzów Wlkp.**

Budynek, w którym mieści się szkoła dostosowany jest do potrzeb osób niepełnosprawnych, posiada podjazd, windę oraz odpowiednio przystosowane pomieszczenia sanitarne. Bieżąca czystość i porządek w dniu kontroli nie budziły zastrzeżeń. Pomieszczenia sanitarne zachowane w dobrym stanie technicznym. Uczniowie mieli zapewnione środki higieny osobistej oraz dostęp do bieżącej ciepłej i zimnej wody. Wyposażenie i meble szkolne w salach dydaktycznych były w dobrym stanie technicznym. Szkoła zapewnia uczniom możliwość pozostawiania podręczników i przyborów szkolnych w specjalnie zakupionych szafkach.

Infrastrukturę do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego stanowi sala gimnastyczna, sześć sal rekreacyjnych i siłownia wraz z zapleczem sanitarnym oraz 2 boiska. Sprzęt sportowy wykorzystywany podczas zajęć wychowania fizycznego posiadał atesty i certyfikaty gwarantujące bezpieczeństwo uczniów (100%).

Placówka posiada gabinet profilaktyki zdrowotnej i pomocy przedlekarskiej. Opieka zapewniona była przez pielęgniarkę 22,5 godzin tygodniowo.

Podczas kontroli stwierdzono szereg nieprawidłowości, tj.:

- zacieki i łuszczącą się farbę na ścianach i sufitach w korytarzach komunikacyjnych na II piętrze w segmencie A i B, łączniku C2-7 wraz z aulą oraz w salach dydaktycznych nr A3-1, A3-2, B3-4 i C3-4,
- zacieki na ścianach i sufitach w pomieszczeniach biblioteki szkolnej, pracowni komputerowej (B3-6) oraz sali gimnastycznej,
- odpryski farby na ścianach w ciągu komunikacyjnym na I piętrze oraz na suficie w gabinecie chemicznym (C3-3), a także ubytki farby i tynku w klatkach schodowych między I i II piętrzem w segmencie B,
- ubytki w wykładzinie podłogowej w gabinecie chemicznym (C3-3).

W związku z powyższym LPWIS w Gorzowie Wlkp. wydał decyzję nakazującą usunięcie ww. uchybień oraz decyzję obciążającą kosztami kontroli.

W szkole przeprowadzono również kontrolę w zakresie oceny warunków zdrowotnych środowiska pracy oraz stosowania niebezpiecznych substancji chemicznych i ich mieszanin. Stwierdzono uchybienia:

- przechowywanie nieznanymi substancji chemicznych i ich mieszanin w nieoznakowanych pojemnikach w magazynie odczynników chemicznych i pomieszczeniu pracy konserwatorów,
- niewłaściwy stan techniczny sufitu w pracowni chemicznej (łuszcząca się farba),

- niewłaściwy stan techniczny podłogi w pracowni chemicznej (ubytki wykładziny podłogowej),
- niewłaściwy stan techniczny ściany w kabinie ustępowej toalety dla personelu na I piętrze w segmencie B (zaciek i łuszcząca się farba) oraz na II piętrze w segmencie C (łuszcząca się farba),
- brak wentylacji w pomieszczeniu pracy konserwatora,
- brak odpowiednich warunków do przechowywania odzieży własnej i roboczej personelu sprząającego,
- brak rejestru prac narażających pracowników na działanie szkodliwego czynnika biologicznego zakwalifikowanego do grupy 3 lub 4 zagrożenia oraz rejestru pracowników narażonych na działanie tych czynników,
- brak rejestru prac, których wykonywanie powoduje konieczność pozostawania w kontakcie z substancjami chemicznymi, ich mieszaninami, czynnikami lub procesami technologicznymi o działaniu rakotwórczym lub mutagennym oraz rejestru pracowników narażonych na działanie tych substancji chemicznych (w związku ze stosowaniem tych substancji w pracowniach chemicznych).

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami wydano decyzję o rygorze natychmiastowej wykonalności nakazującej niezwłoczne zutylizowanie środków chemicznych przechowywanych w nieoryginalnych, nieoznakowanych opakowaniach w magazynku odczynników chemicznych i w pomieszczeniu pracy konserwatorów. W przypadku pozostałych nieprawidłowości wszczęto postępowanie administracyjne. Podczas kontroli wydano także doraźne zalecenia dotyczące:

- przeprowadzenia inwentaryzacji odczynników chemicznych magazynowanych przy pracowni chemicznej i utylizacji odczynników przeterminowanych,
- skierowania na ponowne okresowe badania lekarskie nauczyciela chemii z uwzględnieniem narażenia na niebezpieczne substancje chemiczne (w tym o działaniu rakotwórczym),
- uwzględniania w skierowaniach na okresowe badania lekarskie szkodliwych czynników środowiska pracy ujętych w ocenie ryzyka zawodowego,
- dokonania analizy i aktualizacji oceny ryzyka zawodowego na stanowiskach pracy nauczyciela, konserwatora i sprzątaczkę w zakresie narażenia na szkodliwe czynniki biologiczne i czynniki chemiczne,
- przesłania do LPWIS w Gorzowie Wlkp. informacji za rok 2016 o substancjach chemicznych, ich mieszaninach, czynnikach lub procesach technologicznych o działaniu rakotwórczym lub mutagennym.

- **Zespół Szkół Ogólnokształcących Nr 2, ul. Przemysłowa 22, 66 – 400 Gorzów Wlkp.**
Budynek szkoły jest częściowo dostosowanych do potrzeb osób niepełnosprawnych (pomieszczenie sanitarne). Bieżący stan sanitarny placówki w dniu kontroli nie budził

zastrzeżeń. We wszystkich pomieszczeniach sanitarnych zapewniono uczniom stały dostęp do bieżącej ciepłej i zimnej wody oraz środków higieny osobistej. Wyposażenie sal lekcyjnych było w dobrym stanie technicznym. Zakupione meble edukacyjne oraz sprzęt sportowy posiadały stosowne certyfikaty (90%). W szkole zapewniono uczniom miejsce na pozostawienie części podręczników i przyborów szkolnych w specjalnie zakupionych do tego celu szafkach.

Szkoła posiada salę gimnastyczną, salkę rekreacyjną i siłownię z zapleczem sanitarnym oraz boisko i bieżnię. Użytkowany sprzęt sportowy był w dobrym stanie technicznym.

Opieka zdrowotna zapewniona była przez pielęgniarkę w gabinecie na terenie szkoły (16 godzin tygodniowo).

Kontrola sanitarna w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy potwierdziła wykonanie obowiązków oraz zaleceń wydanych podczas kontroli przeprowadzonej w 2015r.

▪ **Zespół Szkół Ogólnokształcących Nr 3, ul. Warszawska 18, 66 – 400 Gorzów Wlkp.**

W 2016 roku bieżącą kontrolą sanitarną objęto budynek przy ul. Warszawskiej 18, w którym funkcjonuje Gimnazjum i Liceum Ogólnokształcące. Bieżąca czystość i porządek w dniu kontroli nie budziły zastrzeżeń. W pomieszczeniach sanitarnych uczniowie mieli zapewnioną bieżącą ciepłą i zimną wodę oraz środki higieny osobistej. Meble i wyposażenie sal lekcyjnych znajdowały się w dobrym stanie technicznym. Szkoła zapewnia uczniom możliwość pozostawiania podręczników i przyborów szkolnych w specjalnie zakupionych szafkach.

Zaplecze sportowe stanowią sala gimnastyczna, sala rekreacyjna, siłownia oraz 3 boiska wielofunkcyjne – sprzęt sportowy posiadał atesty i certyfikaty poświadczające spełnienie wymogów bezpieczeństwa.

Szkoła posiada gabinet profilaktyki zdrowotnej i pomocy przedlekarskiej. Opieka zapewniona była przez pielęgniarkę (26,5 godziny tygodniowo).

Kontrola wykazała nieprawidłowości w zakresie stanu sanitarno-higienicznego pomieszczeń placówki:

- ubytki tynku i farby na powierzchni ścian w korytarzu komunikacyjnym w piwnicy użytkowej oraz ubytki tynku, farby i ślady zawilgocenia z ciemnym nalotem na ścianach w obu pomieszczeniach szatni zlokalizowanych w piwnicy użytkowej,
- zacieki na sufitach oraz ubytki glazury na ścianach w pomieszczeniach sanitarnych dla chłopców na parterze i I piętrze,
- ubytki tynku i farby oraz ślady zawilgocenia z ciemnym nalotem na ścianach w pomieszczeniu biblioteki, świetlicy i pracowni – Internetowe Centrum Informacji Multimedialnej.

W związku z powyższym LPWIS w Gorzowie Wlkp. wydał decyzję zobowiązującą do usunięcia ww. nieprawidłowości oraz decyzję obciążającą kosztami kontroli.

Przeprowadzono również kontrolę sprawdzającą w budynku, w którym mieści się Szkoła

Podstawowa Nr 17 - kontrola wykazała wykonanie wszystkich obowiązków wynikających z decyzji LPWIS.

▪ **Centrum Kształcenia Zawodowego, ul. Pomorska 67, 66 – 400 Gorzów Wlkp.**

W 2016 roku przeprowadzono kontrolę sanitarną w zakresie oceny wykonania obowiązków nałożonych decyzją LPWIS w Gorzowie Wlkp. dotyczących doprowadzenia do należytego stanu sanitarno-higienicznego: ścian i sufitów w ciągu komunikacyjnym na I piętrze oraz ośmiu salach dydaktycznych, sufitu w pomieszczeniu sanitarnym dla dziewcząt zlokalizowanym na I piętrze, a także podłogi w dwóch pracowniach. Kontrola wykazała, iż obowiązki zawarte w decyzji zostały wykonane w całości.

▪ **Zespół Szkół Specjalnych Nr 14, ul. Mościckiego 3, 66 – 400 Gorzów Wlkp.**

W 2016 roku Dyrektor szkoły poinformował o wykonaniu obowiązków z decyzji LPWIS w Gorzowie Wlkp., tj. doprowadzeniu do należytego stanu sanitarno-higienicznego sufitów w: salach nr 2, 5, i 7 w budynku przy ulicy Mościckiego 3, salach nr 5 i 20 w budynku przy ulicy Mościckiego 5 oraz klatce schodowej w przybudówce budynku głównego (pismo z dnia 31 sierpnia 2016r.).

▪ **Szkoła Muzyczna I i II stopnia, ul. Chrobrego 3, 66 – 400 Gorzów Wlkp.**

Przeprowadzona kontrola sprawdzająca potwierdziła wykonanie obowiązków dotyczących doprowadzenia do należytego stanu sanitarno-higienicznego powierzchni ścian i sufitów w: korytarzu komunikacyjnym na parterze budynku A pomiędzy świetlicą a salą nr 7, w korytarzu komunikacyjnym oraz w klatce schodowej pomiędzy II a III piętrem w budynku A oraz ośmiu salach dydaktycznych (tj. sali nr 3, 4, 25, 27, 28, 29, 30, 31).

▪ **Zespół Szkół Mistrzostwa Sportowego, ul. Stanisławskiego 2, 66 – 400 Gorzów Wlkp.**

W obiekcie przeprowadzono kontrolę w zakresie oceny warunków zdrowotnych środowiska pracy oraz oceny realizacji wymogów w zakresie stosowania niebezpiecznych substancji chemicznych i ich mieszanin. Podczas kontroli stwierdzono:

- brak rejestru prac, których wykonywanie powoduje konieczność pozostawania w kontakcie z substancjami chemicznymi, ich mieszaninami, czynnikami lub procesami technologicznymi o działaniu rakotwórczym lub mutagennym oraz rejestru pracowników narażonych na te substancje chemiczne (w związku ze stosowaniem tych substancji w pracowniach chemicznych),
- brak dostępu do ciepłej wody przy umywalkach w toaletach dla pracowników na parterze i I piętrze,
- brak odpowiednich warunków do przechowywania odzieży własnej i roboczej personelu sprzątającego i konserwatora.

W związku z powyższym LPWIS w Gorzowie Wlkp. wydał decyzję zobowiązującą do

usunięcia ww. nieprawidłowości.

W trakcie kontroli wydano również doraźne zalecenia dotyczące m.in.:

- aktualizacji oceny ryzyka zawodowego na stanowiskach pracy nauczyciela chemii, konserwatora i sprzątaczkę w zakresie narażenia na szkodliwe czynniki biologiczne i czynniki chemiczne,
- wyposażenia pracowników na stanowisku sprzątaczkę i konserwatora w środki ochrony indywidualnej oznakowane znakiem CE,
- zapoznania pracowników z kartami charakterystyki substancji chemicznych i ich mieszanin,
- przesłania do LPWIS w Gorzowie Wlkp. informacji za rok 2016 o substancjach chemicznych, ich mieszaninach, czynnikach lub procesach technologicznych o działaniu rakotwórczym lub mutagennym.

Placówki z pobytem całodobowym.

▪ Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza Nr 1, ul. Puszkina 2, 66 – 400 Gorzów Wlkp.

LPWIS na terenie miasta Gorzowa Wlkp. nadzoruje aktualnie 3 placówek opiekuńczo-wychowawcze, którymi zarządza Centrum Obsługi Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych w Gorzowie Wlkp., ul. Kazimierza Wielkiego 44, tj.:

- Placówkę Opiekuńczo-Wychowawczą Nr 1 przy ul. Puszkina 2,
- Placówkę Opiekuńczo-Wychowawczą Nr 2 przy ul. Kazimierza Wielkiego 42a,
- Placówkę Opiekuńczo-Wychowawczą Nr 3 przy ul. Kazimierza Wielkiego 42b.

Każda z placówek wpisana została do rejestru Wojewody Lubuskiego i posiada określone przepisami zezwolenie na prowadzenie działalności.

Są to placówki typu socjalizacyjnego, w których zapewnia się wychowankom warunki zbliżone do warunków domowych. W placówkach tych wychowankowie uczestniczą w codziennym życiu wykonując różne obowiązki np. pomoc w przygotowaniu posiłków, udział w zakupach. Ma to na celu przygotować podopiecznych do samodzielnego życia.

W 2016 roku skontrolowano wszystkie ww. placówki. Ogólny stan sanitarno-higieniczny placówek oraz bieżąca czystość i porządek w dniu kontroli nie budziły zastrzeżeń. Wychowankowie wszystkich placówek mają zapewnione 2 i 3 - osobowe pokoje mieszkalne (wyposażone w łóżka, szafy ubraniowe, szafki, biurka, krzesła, stoliki), łazienki, aneksy kuchenne wraz z pokojami wypoczynkowymi. W pomieszczeniach sanitarnych zapewniono stały dostęp do bieżącej ciepłej i zimnej wody oraz środki higieny osobistej. Wyposażenie, tj. meble i sprzęt były w dobrym stanie technicznym, zapewniającym bezpieczeństwo zdrowotne dzieci. Opieka zdrowotna zapewniona była przez pielęgniarkę (20 godzin tygodniowo). Wszyscy wychowankowie przebywający w placówce objęci są również opieką lekarza rodzinnego.

▪ **Pogotowie Opiekuńcze, ul. Spokojna 57, 66 – 400 Gorzów Wlkp.**

W ciągu ostatnich dwóch lat przeprowadzono w obiekcie wiele koniecznych modernizacji i remontów, które unowocześniły bazę i znacznie poprawiły wychowankom warunki pobytu w placówce. W dniu kontroli w placówce przebywało 31 wychowanków, w wieku od 10 do 18 roku życia - limit miejsc w placówce 30. Bieżący stan sanitarny placówki w dniu kontroli nie budził zastrzeżeń. W pomieszczeniach sanitarnych zapewniono bieżącą ciepłą i zimną wodę oraz środki higieny osobistej. Do dyspozycji wychowanków przeznaczono 10 pokoi mieszkalnych (2, 3, 4 osobowych) oraz trzy pokoje wypoczynkowe wraz z aneksami kuchennymi. Pomieszczenia utrzymane były w czystości, a ich wyposażenie we właściwym stanie technicznym zapewniającym bezpieczne użytkowanie.

▪ **Internat Zespołu Szkół Budowlanych, ul. Okrzei 42, 66 – 400 Gorzów Wlkp.**

Pomieszczenia placówki utrzymane były w czystości i porządku. Zaplecze sanitarne i jego wyposażenie znajdowało się w dobrym stanie technicznym. Wychowankom zapewniono środki higieny osobistej oraz dostęp do bieżącej ciepłej i zimnej wody. Wychowankowie zajmują 45 pokoi mieszkalnych, 2, 3, 4 - osobowych. Pokoje mieszkalne wyposażone w łóżka, szafy, szafki nocne, regały, półki, komody, stoły, krzesła. Poza wyżej wymienionymi pomieszczeniami do dyspozycji wychowanków jest również świetlica, sala komputerowa oraz pokój przeznaczony do nauki. Wyposażenie tych pomieszczeń było we właściwym stanie technicznym zapewniającym bezpieczne używanie.

W 2016 roku w placówce przeprowadzono kontrolę interwencyjną w związku z otrzymanym zgłoszeniem, że w łazienkach internatu zapewniono dopływ tylko zimnej lub wrzącej wody lub jej całkowitym braku. Kontrola wykazała, że we wszystkich pomieszczeniach sanitarnych zapewniono dostęp do bieżącej ciepłej i zimnej wody (wyjątek stanowiło pomieszczenie sanitarne dla dziewcząt na II piętrze, w którym z uwagi na trwające prace naprawcze zapewniono dostęp tylko do ciepłej wody).

W ramach nadzoru sanitarnego nad jakością ciepłej wody użytkowej w zakresie obecności bakterii *Legionella sp.* wykonano badania wody. Jakość ciepłej wody okresowo nie odpowiadała przyjętym wymaganiom sanitarnym z uwagi na stwierdzenie średniego skażenia instalacji wewnętrznej ciepłej wody obiektu bakteriami *Legionella sp.* Po podjęciu przez placówkę działań naprawczych jakość ciepłej wody uległa poprawie, co potwierdziły wyniki badań wykonane w ramach kontroli wewnętrznej.

Kolejna kontrola wykazała uchybienia dotyczące stanu sanitarno-higienicznego obiektu, w którym funkcjonuje placówka, tj. łuszczącą się farbę na suficie i ścianach w pomieszczeniu sanitarnym dla dziewcząt na II piętrze, w części z natryskami oraz ubytki farby na suficie w pomieszczeniu sanitarnym dla chłopców na II piętrze, w części z umywalkami. W związku z powyższym LPWIS w Gorzowie Wlkp. wydał decyzję administracyjną zobowiązującą do usunięcia ww. nieprawidłowości oraz decyzję obciążającą kosztami kontroli – kontrola sprawdzająca potwierdziła wykonanie obowiązków.

- **Internat Zespołu Szkół Ekonomicznych, ul. Dąbrowskiego 27, 66 – 400 Gorzów Wlkp.**

W dniu kontroli bieżąca czystość i porządek nie budziły zastrzeżeń. Stan sanitarno-higieniczny placówki oraz warunki pobytu wychowanków oceniono jako dobre. Część mieszkalną stanowi 16 pokoi 2, 3, 4 - osobowych - wyposażonych w łóżka, szafy, biurka, krzesła, komody. Na część ogólnodostępną składają się 2 świetlice, pokój do nauki i pomieszczenia sanitarne. W pomieszczeniach sanitarnych zapewniono stały dostęp do bieżącej ciepłej i zimnej wody oraz środków higieny osobistej. Wyposażenie wszystkich pomieszczeń przeznaczonych dla młodzieży było w dobrym stanie technicznym. W placówce w dniu kontroli przebywało 40 wychowanków.

Jakość ciepłej wody w instalacji wewnętrznej placówki zbadana w kierunku bakterii *Legionella sp.* odpowiadała wymaganiom sanitarnym.

- **Internat Zespołu Szkół Ogrodniczych, ul. Poznańska 23, 66 – 400 Gorzów Wlkp.**

Pomieszczenia placówki w dniu kontroli utrzymane były w czystości i porządku. Zaplecze sanitarne znajdowało się w dobrym stanie technicznym. Wychowankom zapewniono środki higieny osobistej oraz dostęp do bieżącej ciepłej i zimnej wody. W placówce w dniu kontroli przebywało 28 wychowanków (limit miejsc – 44). Wychowankowie mają do dyspozycji 21 pokoi mieszkalnych dwu i trzyosobowych. Pokoje wyposażone w łóżka, szafy, szafki nocne, krzesła i biurka – w dobrym stanie technicznym.

- **Internat Zespołu Szkół Technicznych i Ogólnokształcących, ul. Czereśniowa 4i, 66 – 400 Gorzów Wlkp.**

Pomieszczenia placówki utrzymane były w czystości i porządku. Zaplecze sanitarne i jego wyposażenie znajdowało się w dobrym stanie technicznym. Młodzieży zapewniono środki higieny osobistej oraz dostęp do bieżącej, ciepłej i zimnej wody. W dniu kontroli ogólna liczba wychowanków wyniosła 140 (limit miejsc - 198). Wychowankowie zajmują 69 pokoi mieszkalnych, 3 - osobowych. Pokoje mieszkalne wyposażone w łóżka, szafy odzieżowe, szafki nocne, stoły, krzesła, komody. Do dyspozycji wychowanków były również dwie świetlice oraz sześć pokoi przeznaczonych do nauki. Wyposażenie tych pomieszczeń było we właściwym stanie technicznym zapewniającym bezpieczne używanie.

Jakość ciepłej wody w instalacji wewnętrznej placówki zbadana w kierunku bakterii *Legionella sp.* odpowiadała wymaganiom sanitarnym.

- **Internat Zespołu Szkół Ogólnokształcących Nr 2, ul. Woskowa 3B, 66 – 400 Gorzów Wlkp.**

Bieżąca czystość i porządek pomieszczeń i otoczenia nie budziły zastrzeżeń. W pomieszczeniach sanitarnych zapewniono stały dostęp do bieżącej ciepłej i zimnej wody oraz środków higieny osobistej. Placówka funkcjonuje w budynku, w którym znajdują się

22 pokoje mieszkalne 2, 3, 4 - osobowe, wyposażone w łóżka, szafy, szafki nocne, regały, krzesła, biurka, w dobrym stanie technicznym.

W związku z decyzją LPWIS w Gorzowie Wlkp. w placówce doprowadzono do należytego stanu sanitarno-higienicznego powierzchnię ścian i sufitów w korytarzu komunikacyjnym na III piętrze oraz w klatce schodowej między III i IV piętrem.

Inne placówki.

▪ Warsztaty Szkolne Zespołu Szkół Elektrycznych, ul. Grobla 9, 66 – 400 Gorzów Wlkp.

Warsztaty szkolne zlokalizowane są w dwóch budynkach. Pomieszczenia warsztatowe stanowią pracownie: elektrotechniki, elektroniki, maszyn i urządzeń elektrycznych, urządzeń sieci informatycznych, komputerowa, elektryczna i mechatroniki. Stanowiska pracy urządzono stosownie do rodzaju wykonywanych na nich czynności, utrzymane były w czystości i porządku. Na stanowiskach pracy przy maszynach i innych urządzeniach znajdowały się w widocznym miejscu instrukcje bezpiecznej obsługi, regulaminy określające zasady bhp. Pomieszczenia sanitarne utrzymane były w dobrym stanie sanitarno-technicznym, a armatura sanitarna sprawna. Uczniom zapewniono stały dostęp do bieżącej ciepłej i zimnej wody oraz środków higieny osobistej.

Podczas kontroli stwierdzono zły stan sanitarno-higieniczny ścian w ciągu komunikacyjnym na parterze (widoczne ślady zawilgocenia, odpryski farby). W związku z powyższym LPWIS w Gorzowie Wlkp. wydał decyzję zobowiązującą do usunięcia ww. nieprawidłowości w terminie do dnia 31 sierpnia 2017r.

▪ Warsztaty Szkolne Zespołu Szkół Budowlanych i Samochodowych, ul. Okrzei 42, 66 – 400 Gorzów Wlkp.

Placówka utrzymana była w należytym porządku i czystości. Uczniom zapewniono stały dostęp do bieżącej ciepłej i zimnej wody oraz środków higieny osobistej. Praktyczna nauka zawodu odbywa się w pracowniach: samochodowy, suchej zabudowy, stacji diagnostycznej oraz budowlanej. Wyposażenie pomieszczeń znajdowało się w dobrym stanie technicznym. Stanowiska pracy uczniów dostosowane były do rodzaju wykonywanych na nich czynności. W pomieszczeniach warsztatowych znajdowały się instrukcje obsługi maszyn i instrukcje bhp oraz odpowiednio wyposażone apteczki pierwszej pomocy. W związku z trwającym okresem grzewczym w ramach czynności kontrolnych przeprowadzono również pomiary temperatury - nie stwierdzono nieprawidłowości w tym zakresie, temperatura pomieszczeń wynosiła powyżej 18°C.

Podczas kontroli stwierdzono zły stan sanitarno-higieniczny sufitów i ścian w pomieszczeniach warsztatów szkolnych, tj. w sali dydaktycznej nr 24, pomieszczeniu sanitarnym dla chłopców oraz umywalni dla chłopców. W związku z ww. nieprawidłowościami, LPWIS w Gorzowie Wlkp. wydał decyzję zobowiązującą placówkę do

ich usunięcia.

2. Stan sanitarny obiektów żywieniowych.

- **Stołówka w internacie Zespołu Szkół Budowlanych, ul. Okrzei 42, 66 – 400 Gorzów Wlkp.**

Kuchnia przygotowuje codziennie trzy posiłki od surowca do wyrobu gotowego dla mieszkańców internatu. Stan sanitarno-higieniczny i techniczny pomieszczeń kuchni i zaplecza nie budziły zastrzeżeń. Zakład spełnia wymogi prawa żywnościowego. W placówce wdrożone zostały systemy zapewniające bezpieczeństwo żywności, tj. dobra praktyka higieniczna (GHP) i produkcyjna (GMP). Dokumentacja w powyższym zakresie prowadzona była prawidłowo. Na podstawie przeprowadzonej analizy jadłospisu nie stwierdzono nieprawidłowości w żywieniu wychowanków.

- **Stołówka w internacie Zespołu Szkół Ogólnokształcących Nr 2, ul. Woskowa, 66 – 400 Gorzów Wlkp.**

Stołówka produkuje całodzienne posiłki dla mieszkańców internatu oraz obiady dla uczniów szkoły. Kontrola nie wykazała niezgodności z przepisami prawa żywnościowego. Stan sanitarno-techniczny nie budzi zastrzeżeń. W obiekcie wdrożone zostały zasady dobrej praktyki higienicznej (GHP) i produkcyjnej (GMP) i są one przestrzegane. Podczas kontroli oceniono jadłospis dekadowy - nie stwierdzono nieprawidłowości. Posiłki są pełnowartościowe i urozmaicone. Do posiłków podawane są warzywa i owoce.

- **Stołówka w internacie Zespołu Szkół Ogrodniczych, ul. Poznańska 23, 66 – 400 Gorzów Wlkp.**

Stan sanitarno-techniczny oraz bieżąca czystość i porządek pomieszczeń kuchni i zaplecza nie budziły zastrzeżeń. Urządzenia i sprzęt utrzymane były w dobrym stanie technicznym. Obiekt spełnia wymagania prawa żywnościowego. W placówce wdrożono zasady dobrej praktyki higienicznej (GHP) i produkcyjnej (GMP). Nie wniesiono uwag do sposobu prowadzenia dokumentacji. Oceniony podczas kontroli jadłospis nie budził zastrzeżeń pod względem urozmaicenia i doboru różnorodnych produktów spożywczych. Do posiłków podawane były świeże warzywa i owoce.

- **Stołówka w internacie Zespołu Szkół Ekonomicznych, ul. 30 Stycznia 29, 66 – 400 Gorzów Wlkp.**

Wychowankowie internatu korzystają z pełnego wyżywienia, natomiast dla uczniów szkoły przygotowywane są obiady. Stan sanitarno-techniczny pomieszczeń i sprzętu oraz bieżąca czystość nie budziły zastrzeżeń. Wdrożone zostały systemy zapewniające bezpieczeństwo żywności takie jak dobra praktyka higieniczna (GHP), produkcyjna (GMP) oraz zasady systemu analizy zagrożeń i punktów krytycznych (HACCP). Dokumentacja

w powyższym zakresie prowadzona była prawidłowo. Podczas kontroli oceniono sposób żywienia wychowanków - analiza jadłospisu nie wykazała większych uchybień. Posiłki są urozmaicone pod względem doboru różnorodnych produktów spożywczych.

▪ **Stołówka w Zespole Kształcenia Specjalnego Nr 1, ul. Dunikowskiego 5, 66 – 400 Gorzów Wlkp.**

Posiłki produkowane są w kuchni Zespołu Szkół Ogólnokształcących Nr 16, która mieści się w tym samym budynku. Posiłki z kuchni do stołówki dostarczane są w zamykanych pojemnikach. Procesy mycia i dezynfekcji naczyń stołowych prowadzone są w zmywalni Zespołu Szkół. Nie stwierdzono nieprawidłowości. Zarówno stan sanitarno-techniczny, jak i bieżąca czystość nie budziły zastrzeżeń.

III. Domy pomocy społecznej.

▪ **Dom Pomocy Społecznej Nr 1, ul. Podmiejska Boczna 10, 66 – 400 Gorzów Wlkp.**

W 2016 roku przeprowadzono kontrolę kompleksową placówki.

W zakresie higieny komunalnej kontrola dotyczyła oceny utrzymania należytego stanu higienicznego obiektu – kontrolą objęto pomieszczenia mieszkalne, higieniczno-sanitarne i ogólnodostępne DPS-u oraz jego otoczenie, a także postępowanie z bielizną, odpadami medycznymi i komunalnymi oraz postępowanie ze zwłokami osób zmarłych. Stan porządkowy skontrolowanych pomieszczeń nie budził zastrzeżeń - czystość bieżąca była zachowana. Teren wokół obiektu był ogrodzony i utrzymany w należyтым porządku.

Stwierdzono także wykonanie w całości decyzji administracyjnej wydanej w 2015r. Nieprawidłowości w pomieszczeniach mieszkalnych (ubytki tynku na ścianach, uszkodzenia i ubytki farby w drzwiach i na ościeżnicach) oraz łazienkach znajdujących się przy pokojach (zacieki na sufitach i ścianach), zostały usunięte.

Obiekt zaopatrywany jest w wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi z indywidualnego ujęcia wody. Administrator ujęcia systematycznie wykonuje i przekazuje LPWIS sprawozdania z badań w ramach kontroli wewnętrznej. W 2016r. LPWIS kwestionował próbkę wody pobraną w ramach kontroli wewnętrznej z uwagi na przekroczenie najwyższej dopuszczalnej wartości dla parametru jakości wody – ogólna liczba mikroorganizmów w temp. 22°C po 72 godz. inkubacji. Badania próbek wody pobranych po przeprowadzeniu działań naprawczych, nie wykazały przekroczenia kwestionowanego parametru. Według stanu na koniec grudnia 2016r. woda spełniała wymagania rozporządzenia Ministra Zdrowia w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi.

Kontrola **w zakresie higieny pracy** obejmowała ocenę realizacji ogólnych wymogów bhp (m.in. badań lekarskich, środków ochrony indywidualnej, oceny ryzyka zawodowego), ocenę realizacji wymogów w zakresie występowania w środowisku pracy czynników biologicznych oraz stosowania produktów chemicznych. Podczas kontroli stwierdzono:

– brak aktualnych pomiarów czynników szkodliwych (hałasu i mikroklimatu) na

- stanowiskach pracy w pralni,
- brak dostarczania pracownikom odzieży i obuwia roboczego oraz środków ochrony indywidualnej,
 - niewłaściwy stan techniczny w pomieszczeniu warsztatu elektryka (odpryski farby na ścianach),
 - niewłaściwy stan techniczny w pomieszczeniu socjalnym przy warsztacie elektryka (brudne ściany z licznymi odpryskami farby, odpryski i łuszcząca się farba na suficie).
- W związku z ww. nieprawidłowościami zostało wszczęte postępowanie administracyjne – sprawa w toku.

W trakcie kontroli wydano również zalecenia dotyczące aktualizacji i uzupełnienia oceny ryzyka na stanowisku pracy pracownika gospodarczego Pralni o informacje dotyczące narażenia na hałas i mikroklimat oraz aktualizacji i uzupełnienia oceny ryzyka na stanowisku pracy pracownika gospodarczego o informacje dotyczące narażenia na szkodliwe czynniki biologiczne i czynniki chemiczne.

Podczas przeprowadzonej kontroli kompleksowej **w zakresie żywności i żywienia** stwierdzono uchybienia dotyczące stanu sanitarno-technicznego pomieszczeń, tj. ślady zawilgocenia z wykwitami pleśni oraz odpryski farby na sufitach i ścianach w kuchni centralnej i przyległych pomieszczeniach, ubytki płytek ściennych w wydawalni posiłków, ubytki farby w windzie do transportu posiłków, zły stan techniczny stolarki okiennej i drzwiowej, odpryski farby i pęknięciami tynku na parapecie i ścianie wokół okna w kuchence oddziałów II A i II B. W celu wyegzekwowania właściwego stanu sanitarno-technicznego ww. pomieszczeń, LPWIS w Gorzowie Wlkp. wszczął postępowanie administracyjne - sprawa w toku. Bieżący stan porządkowy skontrolowanych pomieszczeń nie budził zastrzeżeń. W placówce wdrożono systemy zapewniania bezpieczeństwa żywności taki jak dobra praktyka higieniczna (GHP), produkcyjna (GMP) oraz zasady systemu analizy zagrożeń i punktów krytycznych (HACCP). Przedstawiona dokumentacja nie budziła większych zastrzeżeń. W trakcie kontroli dokonano oceny żywienia mieszkańców na podstawie analizy jadłospisów – nieprawidłowości nie stwierdzono. Oprócz podstawowych posiłków, mieszkańcy mają całodobowy dostęp do takich produktów jak: pieczywo, masło, dżem, herbata.

- **Dom Pomocy Społecznej Nr 2 z filią „Dom w Połowie Drogi”, ul. Walczaka 42, 66 – 400 Gorzów Wlkp.**

W zakresie higieny komunalnej przeprowadzono 1 kontrolę sprawdzającą. Stwierdzono, iż obowiązki nałożone decyzją LPWIS w 2014r. zostały wykonane w całości.

IV. Inne obiekty.

▪ **Ośrodek Interwencji Kryzysowej, ul. Okrzei 39, 66 – 400 Gorzów Wlkp.**

W dniu kontroli w placówce przebywało 16 osób (obiekt przystosowany jest na przyjęcie 15 osób). Osoby potrzebujące mają do dyspozycji pokoje mieszkalne (2, 4 i 5 osobowe), świetlicę/bawialnię dla dzieci, kuchnię i pomieszczenia sanitarne. Wyposażenie pokoi mieszkalnych i pomieszczeń sanitarnych było w dobrym stanie technicznym. Bieżąca czystość i porządek w dniu kontroli były zachowane.

▪ **Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gorzowie Wlkp., ul. Okrzei 39, 66 – 400 Gorzów Wlkp.**

Ośrodek zapewnia pomoc osobom doświadczającym przemocy w rodzinie. W dniu kontroli w placówce przebywało 13 osób (limit miejsc - 20). Placówka dysponuje pokojami mieszkalnymi (2, 3 i 4 osobowymi), pokojem do nauki, świetlicą, kuchnią i pomieszczeniami sanitarnymi. Wyposażenie wszystkich pomieszczeń było w dobrym stanie technicznym. Bieżąca czystość i porządek w dniu kontroli były zachowane.

Podsumowanie:

1. Na przestrzeni ostatnich kilku lat istotny problem stanowi brak możliwości placówek do terminowego wykonywania obowiązków nakładanych decyzjami, co potwierdza liczba wydawanych decyzji zmieniających terminy wykonania obowiązków. W 2016r. decyzje zmieniające termin realizacji obowiązku wydano dla: **Zespołu Szkół Mistrzostwa Sportowego, ul. Stanisławskiego 2, IV Liceum Ogólnokształcącego, ul. Kosynierów Gdyńskich 8, Zespołu Szkół Ogólnokształcących Nr 1, ul. Puszkina 31.**
2. W związku ze stwierdzonymi naruszeniami obowiązujących przepisów prawnych wydano decyzje administracyjne obligujące do usunięcia nieprawidłowości w:
 - **Zespole Szkół Mistrzostwa Sportowego, ul. Stanisławskiego 2,**
 - **Zespole Szkół Ogólnokształcących Nr 3, ul. Warszawska 18,**
 - **Liceum Plastycznym, ul. Bema 1,**
 - **Zespole Szkół Budowlanych i Samochodowych oraz Warsztatach Szkolnych, ul. Okrzei 42,**
 - **Zespole Szkół Elektrycznych, ul. Dąbrowskiego 33 oraz Warsztatach Szkolnych przy ul. Grobla 9,**
 - **IV Liceum Ogólnokształcącym, ul. Kosynierów Gdyńskich 8,**
 - **Zespole Szkół Ogólnokształcących Nr 16, ul. Dunikowskiego 5,**
 - **Internacie Zespołu Szkół Budowlanych, ul. Okrzei 42,**
 - **Zespole Szkół Technicznych i Ogólnokształcących, ul. Czeresniowa 1.**
3. Na skutek nieprawidłowości stwierdzonych w toku kontroli w zakresie bezpieczeństwa

i higieny pracy w **Domu Pomocy Społecznej Nr 1 przy ul. Podmiejskiej Bocznej 10**, LPWIS w Gorzowie Wlkp. wydał decyzję merytoryczną oraz decyzję obciążającą kosztami kontroli.

4. Stan sanitarno-techniczny zakładów żywienia zbiorowego zamkniętego (stołówek szkolnych) nie budził zastrzeżeń. Nieprawidłowości w zakresie jakości żywienia nie stwierdzono.
5. W 2016r. roku w **Domu Pomocy Społecznej Nr 1 przy ul. Podmiejskiej Bocznej 10 oraz w Domu Pomocy Społecznej Nr 2 z filią „Dom w Połowie Drogi” w Gorzowie Wlkp.**, wykonano w całości obowiązki nałożone decyzjami administracyjnymi LPWIS.
6. W instalacji wewnętrznej sieci ciepłej wody **Internatu Zespołu Szkół Budowlanych i Samochodowych w Gorzowie Wlkp.** stwierdzono obecność bakterii z rodzaju *Legionella sp.* Po podjęciu działań naprawczych uzyskano poprawę jakości ciepłej wody.